

Om Lofotfiskeriet

Åar 1874.

Under 7de Oktober 1874 er for Hans Majestæt Kongen fremlagt følgende Indberetning fra den fungerende Oplynschef ved Lofotfiskeriet, Premierlieutenant i Marinen D. Rye angaaende Lofotfiskeriet i 1874.

Herved giver jeg mig den Ære at afgive den befalede Indberetning om Lofotfisket 1874 samt om Opfyndets Virksomhed under samme.

De sidste Maanedes af forrige Åar og Begyndelsen af dette Åar var Veiret i og omkring Lofoten meget stormfuldt, omløbende Vinde med jævnlig Nebbør, snart Sne snart Regn. Noget Storm af udpræget Voldsomhed indtraf ikke efter Januar Maanedes Udløb, men Veiret var dog meget hindrende for Bedriften, hvortil især bidrog den hyppige Snefog. Dette Veirlag varede til 28de Marts, hvorefter østlig Vind med klart Veir indtraadte; Vinden var imidlertid jævnlig saa stærk, at den ganske eller delvis hindrede Bedriften. Først efter Paasten fik man jævnt godt Veir.

Noget før Jul formærkedes Streien ved Brettesnæs. Andre Steder i Lofoten prøvedes neppe før over Nytaar, — længere vest ikke før over medio Januar, — fra hvilken Tid Hjemfolket, naar Veiret tillod, fiskede med Riner 1—400 Torst pr. Baad.

Almuens Fremkomst hindredes meget af Veiret. Den 24de Januar var der — Hjemfolket medregnet, — neppe over 200 Baade i Distriktet, og henimod Midten af Februar omkring 1500. Men fra den Tid tiltog Antallet hurtigt. Hovedmassen af Almue var samlet ved Udgangen af Februar Maaned.

En ikke ringe Del af de forstankomme Baade søgte til Vestlofoten i Paadente af, at Hovedfisket stulde falde der

ligesom i nærmest foregaaende Aaringer. Flere af dem flyttede senere — sidst i Februar — østover. I Bærene vestenfor Urebjerget var ved Februar Maanedens Udlob neppe Flere tilbage end disse Bærs stadige faste Belæg.

Det gik med Kjøbefartøierne som med Baadene, til dels værre; forsinkede af Uveir, naaede kun saa frem før sidste Halvdel af Februar; for Fleres Vedkommende kom hertil Havarier paa Optouren, især under de voldsomme Storme sidst i Januar.

Til Brettesnæs søgte denne Vinter ingen fremmed Almue, og foresaldt dersteds intet egentligt Fiske; Hjemfolket deromkring søgte ud i Januar Maaned til Straaven og andre Bær.

I Skroven med tilliggende mindre Bær var ved Midten af Februar samlet omtrent 120 Baade, hvilket Antal ved Maanedens Udgang var naaet op til 270, og i den første Halvdel af Marts til 330. Størstedelen af denne Almue blev liggende til sidst i Marts og først i April, og reiste da dels til Finmarken, dels til Hjemstederne; kun nogle saa søgte til Vestlofoten. 10de April havde næsten al fremmed Almue forladt Bæret.

7de Januar begyndte Linefiske af Hjemfolket, og gav Udbytte indtil 2—300 pr. Baad saavel paa ydre som paa indre Side af Molla. Efter Udgangen af Januar op-hørte Fisket paa Indre-Siden. Linefisket saldt idethele efter denne Tid mindre jevnt, gav dog ligetil 20de Marts af og til godt Udbytte. Fra den Tid gik Fangsten med Natline sjelden op til 100 Stk. pr. Baad.

Naar undtages enkelte Sæt i Slutningen af Februar og Begyndelsen af Marts, gav Garnfisket paa den saakaldte Skrovbakke iaar lidet Udbytte. Garnfiskerne fra Skroven satte derfor i Regelen, naar Veirforholdene tillod, sine Redskaber længere vest, ud for Kabelvaag og Storvaagen, hvor der af og til gjordes god Fangst. Gjennemsnitsudbyttet for Garn blev dog idetheletaget smaat for Skraavens Vedkommende. Efter Paaste var kun enkelte Garnbaade tilbage.

Omkring 20de Februar begyndte Dybsagnfisket, og

varede til Udgangen af Marts med daglig Fangst i Regelen 50—100 Stk. pr. Baad.

Fangstens Fordeling saldt høist uejvnt, hvortil vistnok mest bidrog den forskjellige Ankomstid, men ogsaa den Omstændighed at Fisken paa "Høla" var vanskeligt at træffe, idet den snart stod høit i Vandet, snart nær Bunden. Leverudbyttet varierede for Garnfiskernes Vedkommende fra 1 til 20 Tønder pr. Baad, for Linefiskerne fra 1½ til 10 og for Dybsagnfiskerne fra ½ til 4 Tønder pr. Baad.

Til Ostnæsffjorden søgte ingen fremmed Almue, og Hjemfolket der kom efterhaanden ud til Skroven, Svobvær og andre Fiskepladse, da der ikke viste sig Fisk i Fjorden.

Ved Svobvær fiskedes fra Slutningen af Januar til midt i Februar ret godt med Natline af Hjemfolket, naar Veiret tillod. Fremmed Almue begyndte at indfinde sig fra Midten af Februar. Fra den Tid saldt Fisket meget rykkevis, ialmindelighed smaat, men enkelte Dage endog rigt, saaledes navnlig: 23de Februar, især for Dybsagnfiskerne, 24de Februar for alle Redskaber, 7de og 8de Marts især for Garn, saaledes at halv Lænte oftere gav fuld Baadladning; 9de Marts ret godt for alle Redskaber; ligesaa fra 16de til 21de Marts. Fisken stod da nær Land.

Paa Natline fiskedes ingenfinde noget af Betydning, efter at fremmed Almue i nogen Mængde havde infundet sig, saa de fleste Natlinebrugere efterhaanden fandt det nødvendigt at gaa over til Dagline og Dybsagn.

Efter 21de Marts var Fangsten lidet paa alle Redskaber.

Garnfiskerne staa formentlig for Svobværs Vedkommende øverst med Hensyn til Udbytte, som idethele var større end i Skroven, og maaste i Gjennemsnit kan sættes til 10—12 Tønder Lever for Garnbaade, 5—6 Tønder for Linebaade, og 2—3 Tønder for 2 Mand's Dybsagnbaade.

I Kabelvaag, Storvaagen og Ørs vaag tilfammen var endnu den 10de Februar kun omkring 80 Baade, fordetmeste Hjemfolk med Linebrug. Først mod Maanedens Ende begyndte fremmed Almue i nogen Mængde at ind-

finde sig. Bærene vare fuldt belagte i de første Dage af Marts, og vedbleve at være det til henimod Paaste, paa endel Baadlag nær, som omkring 20de Marts flyttede tilbage til Bærene ved Gimsøstrømmen, hvorfra de vare ankomne i Slutningen af Februar. Efter Paasten fortsattes Fisket i Kabelbaag, Storvaagen og Ørsøvaag kun af 50—60 Baade.

Hjemfolket gjorde her god Fangst med Liner allerede fra Nytaar, senere paa Vinteren saldt Fiske ogjaa for disse Bær meget rykkevis, enkelte Dage meget rigt, indtil sidst i Marts, da det godtsom ophørte. De bedste Søveirsdage indtraf her 14de, 23de og 24de Februar, 9de, 12te og 16de Marts.

Gjennemsnitsudbyttet pr. Baad kan antagelig sættes til 12—14 Tønder Lever for Garn, 7—8 for Liner og 3—4 for Snøre.

Den 6te Februar var i Bærene Ørsnæs, Hopen og Kasse samlet omtrent 100 Baade. Først i Marts var Antallet steget til 380, hvilket omireni holdt sig til Fiskets Slutning ved Paasketider.

Fra midt i Januar slog Linefisket her godt til. Garnfisket var mere variabelt, men dog idethale ret godt. Svær Strøm, der her mærkes mere end ved de østligere Bær, var dog jevnlig til Hinder for begge Redskaber, joraarjagede Sammenviklinger og Tab, og frembragte i Forbindelse med det urolige Veir et oprørt Hav, der i høi Grad hindrede Dybsagnfisket.

Idetheale anjaæes det dog for et godt Aar for disse Bær. Udbyttet kan antagelig sættes til 14—15 Tønder Lever pr. Garnbaad, 10—12 pr. Linebaad og 3—4 pr. Dybsagnbaad.

Til Henningsvær var den 20de Januar ankommet ca. 100 Baade, hvilket Antal ikke betydelig forøgedes før midt i Februar. Hovedmassen indtraf først i den sidste Halvdel af denne Maaned, og Antallet vorede fremdeles indtil Midten af Marts, idet der ankom Almue fra Røst og Helgelandsbærene, fornemmelig Garnfiskere, hvorfor ogjaa Antallet af disse iaar var større i Henningsvær end nogenfinde tidligere vides at have været Tilfældet. An-

tallet af Baadmandskaber var nemlig, som det sees af nedenstaaende Tabel, 754, hvoraf 349 med Garn.

Strax over Nytaar formærkedes Fisketynge udenfor Henningsvær jaavel øst som vest for Bæret, og ikke meget langt fra Land. Saaledes blev Fikken staaende hele Vinteren, og Udbyttet saldt jevnt overalt paa Mebotten. I Marts indtraf derhos et Par overmaade rige Fiskebage paa Gimsøstrømmen, men det blev ikke af nogen Varighed.

Ved Paasketider afrejste Massen af Almue, især til Finmarken, men de Tilbageværende fiske fremdeles godt til 14de April.

Gjennemsnitlige Udbytte kan formentlig anføres til 18—20 Tønder Lever for Garnbaade, 12—14 for Linebaade, 6—7 for Dybsagnbaade.

Paa Strækningen fra Finhavn til Ure var først i Februar samlet omtrent 200 Baade. En stor Del af Hjemfolket i disse Distrikter havde begivet sig til Vosotens Iderfide, hvorfra de først mod Maanedens Slutning vendte tilbage, da Fisket der mislykkedes. Midt i Februar var Baadantallet 400, og først i Marts, da det var størst, omtrent 520.

I Januar Maaned gjordes enkelte ret gode Søveir; senere var — enkelte gode Dage undtagen — Fangsten især paa Garn, mindre heldig, indtil 10de Marts; fra den Tid fiskees, især paa Gimsøstrømmen, ret godt, enkelte Dage endog rigt, baade paa Garn og Line indtil Maanedens Slutning, da Finmarksfiskerne afrejste. Paa Rattli-ner fiskees fremdeles ret godt af de Gjenværende, naar først Sildeagn kunde opdrives, ellers smaat. Paa Garn var Fangsten efter Marts Maanedes Udløb i Regelen mislig, dog fik enkelt Baad endnu af og til op til 8—900 Fisk i Sættet. Dybsagnfiske blev paa hernævnte Strækning kun drevet af et Par Baade med ringe Udbytte, og Daglinefiske vides ikke at være drevet. Bedst slog Fisket idethale til ved Stamfjund.

Udbyttet saldt meget ujevnt, da Mange kom sent frem, og paa Grund af Finmarksfisket afrejste tidlig. Mands-

lodden har dog neppe i Regelen været under 50 Spd., og kun undtagelsesvis over 120 Spd.

Paa Strækningen fra Urebjerget til Nussfjord søgte allerede tidlig i Januar Almue fra Buksnæs og Flakstads Præstegjælde ned til Bærene; ved Maanedens Udgang var samlet omtrent 200 Baade. Endel Almue fra Inlandet ankom midt i Februar, men først midt i Marts vare Bærene fuldt belagte.

Veiret hindrede paa denue Strækning alt Fiske indtil sidst i Januar, da der gjordes et Par ret gode Søveir. Den første Halvdel af Februar var Udbyttet smaat; den sidste Halvdel tog Linefisket sig noget op, medens Garnfisket fremdeles var misligt. I Marts var Fisket idethale smaat, dog noget bedre i Maanedens sidste Halvdel og indtil Paaaste, da Finmarksfiskerne afreiste. Heller ikke for de Gjenstående faldt der efter denne Tid nogen Fangst af Betydning. 10de April havde næsten al fremmed Almue forladt Bærene.

Fisket var saaledes idethale uheldigt paa den her omhandlede Strækning, dog meget forskjelligt for de forskjellige Deltagere. For Garnbaadene varierede Udbyttet fra 4 til 15 Tønder Lever og for Linebaadene fra 3 til 10. Gjennemsnitsudbyttet ligger antagelig noget nærmere den højeste end den laveste af disse Angivelser.

I de vestligste Fiskevær — fra Næsland til Lofotodden — lagde Veiret først paa Vinteren end større Hindringer i Veien for Bedriften. 27de Januar bleve Redskaber her trukne første Gang; flere Garnlænker havde da staaet over 14 Dage i Søen.

Distriktets Hjemfolk vare allerede tidligt i Januar fremkomne til Fiskepladsene, den fremmede Almue indtraf forstørstedelen i Løbet af Februar, saa at Bærene ved denne Maanedes Udgang omtrent havde det sædvanlige faste Belæg. Antallet forøgedes noget ved Tilflytning østfra i Begyndelsen af April. Omkring 14de April søgte til Mosfænes og Sørvaaen det sædvanlige Antal Fiskere fra Nabosognene Buksnæs og Borge, og da Fisket for disse vestligste Vær en Stund tegnedes godt, blev tillige endel Kjøbefartøier, som østfra havde søgt hid for at kom-

plettere Løst, tilbageliggende. Antallet af Baadlag, der laa tilbage i Distriktet efter 14de April, kan ansættes til henimod 400.

Ogsaa hele Februar og den første Halvdel af Marts gjorde stormende Veir næsten alt Fiske umuligt paa disse Kanter. Efter Midten af Marts blev det noget bedre, men da Fiskestimerne, som iaar vare tynde og spredte, for det meste holdt sig langt fra Land, paa Mebotten, blev Udbyttet i Sammenligning med foregaaende Aar ringe. Gjennemsnittlig kan vel regnes 10—12 Tønder Lever pr. Baad, temmelig jævnt fordelt, paa de Baade, — det overveieende Antal — som vare naaede frem før Februar Maanedes Udløb.

I Forventning om Bestlofsfiske søgte ogsaa iaar flere af de forstankomne Fiskere til Bærene paa Vestsiden af Gimsøstrømmen, men flyttede dels strax dels efterhaanden senere, østover ved Efterretningen om godt Fiske ved Henningsvær og østfor. Telegrafstationen i Grøtø bidrog dog til, at flere allerede der forandrede sin Bestemmelse, og satte Kursen med en Gang til Østlofoten. Der blev i den første Fiske Tid jævnlig fra Østfyret sendt Telegrammer om Fisket til Grøtø for at betjendtgjøres ved Opflag.

Størstedelen af den til Finmarken bestemte Almue blev iaar liggende i Lofoten noget længere end sædvanlig, til Slutningen af Marts og tildels til Paaaste. I Paaasteugen affeilede de fleste Finmarksbaade, efterat Østenvindskuling i længere Tid havde opholdt dem. Et usædvanligt stort Antal Fiskere gik iaar med Dampskib nordover, og endskjønt flere større Dampskibe gjorde Extrature i den Anledning, maatte dog Mange vente længere Tid af Man- gel paa Plads.

Som det fremgaar af Foranstaaende, var det iaar væsentligt Østlofsfiske. Jevnest slog det til ved Henningsvær og østover til Orsnæs; for Waagen og Svolvevær faldt enkelte meget rige Søveirsdage. Almuen fra Skroven fiskede tildels sammen med dem fra Svolvevær og Waagen; paa den egentlige Skrovhøkke faldt siden Fangst. Fiksen gik ikke som isfor ind paa Bugter og Fjorde, skjønt

den en Tid stod meget nær under Land ved Svølvær; ellers faldt det meste Fiske overalt paa Webotten.

Da Hovedmasfen af Almue altsaa iaar holdt til ved Henningsvær og østentor, var det en Selvfølge, at der maatte blive trangt om Blads paa Sættehavet, og at adskillige Redstabsammenvillinger opstod.

Deling af Havet mellem Garn og Natline blev efter Begjæring iværksat for Drsvaag, Drsnæs og Hopens Vedkommende. Af endel Fiskefæstere blev ogsaa fremsat Begjæring om Deling paa "Høla". Efter derom at have raadført mig med flere forstandige Mænd blandt Almuen, kom jeg til den Anskuelse, at saadan Deling vilde være upraktisk og umulig at overholde, hvilket sidste tildels ogsaa viste sig at være Tilfældet med Delingen ved Drsvaag, Drsnæs og Hopen, hvor de lokale Forholde i saa Henseende dog ere mindre ugunstige. Noget yderligere Deling blev derfor ikke iværksat.

Først Sild blev iaar benyttet til Agn i stor Udstrækning. To mindre Dampfiske — det ene den i tidligere Beretninger omhandlede Dampfiskebaad — havde temmelig stadig Sysselsættelse med at bringe denne Vare fra Silbelaase i Væsteraalen til Fosotens Fiskevær, hvor den fandt rask Af sætning til 4 Spd pr. Tønde. Der blev iaar ikke drevet Fiske med Dampbaaden, vel hovedsagelig fordi det viste sig, at Agnsildtrafikken var meget lønnende.

Resultaterne af den ved Oplynet foretagne Optælling af Fiskere, Baade, Fartøier, osv. foreligge i nedenstaaende Tabeller.

Forteegnelse

Label I. over det i Fosoten den 16de Marts 1874 forsamlede Antal Fiskere, disses Fordeling ved de forskjellige Redstaber, Antal Baade, osv.

Saa hvilket Præstegjeld.	Garn.				Sine.		Dybsagn.		Samlet Antal.			
	Waadmandfaber.	Baade.	Garnbr. udrullede med Finner.	Waad.	Baade.	Waadmandfaber.	Waad.	med Finner.	uden Finner.	Fiskere.	Baadmændfaber.	Baade.
Stavanger	1	3	1	1
Bergen	1	.	.	3	1	1
Sund	1	3	1	1
Nordre Bergenb. Amt	1	3	1	1
Bestnes	6	2	6	2	2
Drænen	1	3	1	1
Christianiund	1	4	1	1
Kjøngvold	1	.	.	3	1	1

Butsnes	448	77	91	25	693	158	174	6	-	3	1147	238	268
Bjelland	156	27	47	27	642	144	217	4	2	-	802	173	266
Bjell	173	28	32	-	623	136	145	2	1	-	798	165	178
Borland	230	35	36	-	157	36	40	5	-	2	392	73	78
Overberg	-27	4	4	-	9	2	2	15	-	5	51	11	11
Ønes	-	-	-	-	3	1	1	-	-	-	3	1	1
	7269	1201	1317	107	6057	1382	1610	997	78	338	14323	2999	3343
Thronenes	706	115	131	-	158	42	42	27	1	10	891	168	184
Uvedsfjord	369	61	61	-	8	2	2	18	-	9	395	72	72
Østfild	443	74	93	-	629	136	175	51	13	8	1123	231	289
Trane	217	36	53	-	86	20	26	39	6	7	342	69	92
Ungen	227	38	43	-	148	33	41	73	2	23	448	96	109
Berg	-	-	-	-	6	2	2	-	-	-	6	2	2
Uafsfjord	5	1	1	1	134	33	33	-	-	-	139	34	34
Malangen	29	5	5	-	1	-	-	-	-	-	29	5	5
Tromsø By	-	-	-	-	42	10	10	12	2	3	54	15	15
Tromsøfundet	-	-	-	-	61	16	16	22	1	7	83	24	24
Øfervø	6	1	1	-	18	5	5	-	-	-	24	6	6
Ungen	61	11	11	-	129	32	32	2	-	1	192	44	44
Øvre	-	-	-	-	39	8	10	-	-	-	39	8	10
Karlso	-	-	-	-	21	5	5	9	-	3	30	8	8
Maatselven	6	1	1	-	-	-	-	3	1	-	9	2	2
	2069	343	400	1	1479	344	399	256	26	71	3804	784	896
Vardo, Finnmarkens Amt	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1

Recapitulation.

Stavanger	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Bergen	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	3	1	1
Nordre Bergenb. Amt	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	3	1	1
Romsdals Amt	-	-	-	-	6	2	2	10	1	2	16	5	5
Søndre Thjems Amt	185	37	53	-	3	1	1	179	5	45	367	88	104
Nordre Do.	148	26	27	-	8	2	2	143	22	36	299	86	87
Nordlands Amt	7269	1201	1317	107	6057	1382	1610	997	78	338	14323	2999	3343
Tromsø Do.	2069	343	400	1	1479	344	399	256	26	71	3804	784	896
Finnmarkens Do.	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Sifsaamen	9671	1607	1797	108	7553	1731	2014	1597	133	495	18821	3966	4439

Tabel II.

Kortregneelse
 over Antallet af de i de forskjellige Bøer antagne Baadmandskaber og Viffere samt disses
 Fordeling ved de forskjellige Hæder den 16de Marts 1874.

	Garn.				Line.			Dybsagn.		Samlet Antal.		
	Mand.	Baad- mandskaber.	Baade.	Garnb. ubrukte med Kiner.	Mand.	Baad- mandskaber.	Baade.	Baade.		Viffere.	Baad- mandskaber.	Baade.
								med Kiner.	uden Kiner.			
Sra hvistlet Præstegjeld.	4	1	2	1	3	1	1	-	-	7	2	3
Brettesnes	876	143	156	-	275	66	72	265	118	1416	327	346
Strøvaen, Esfjodder m. fl.	-	-	-	-	45	15	20	-	-	45	15	20
Riffiden af Øines- fjorden	12	2	4	-	59	19	23	-	-	71	21	27
Besiddn af Øines- fjorden	347	58	75	-	668	179	205	206	35	1221	319	362
Øvolvær med Sjan	983	161	161	-	321	100	100	125	9	1429	313	313
Røbelbaag	1106	183	185	-	112	25	25	344	4	1562	347	349
Storvaagen												

Ørsbaag	472	74	79	-	151	37	38	83	-	31	706	142	148
Ørsnes	297	50	67	-	235	52	71	71	6	18	603	126	162
Høpen og Kalle	518	84	107	-	598	128	180	38	1	13	1154	226	301
Henningsvær og Vest- baag	2050	349	397	-	1537	327	367	249	3	75	3836	754	842
Kinjavn og Dørne	132	19	19	-	22	5	6	25	-	-	154	24	25
Stamfund	1279	212	212	-	351	87	94	38	13	-	1668	312	319
Stene (øvre og nedre)	294	49	49	4	111	25	25	134	55	2	539	131	131
Ure	259	43	43	-	319	73	80	12	4	1	590	121	128
Brandsholm og Sandfund	143	25	27	1	225	50	52	-	-	-	368	75	79
Kastab	145	25	25	16	891	195	199	2	-	1	1038	221	225
Kustfjord og Strøms	290	49	63	6	255	60	60	23	-	11	568	120	134
Sund og Næstand	114	19	33	19	347	80	117	3	1	1	464	100	151
Reine, Havnø og De- lilsø	12	2	2	2	541	105	152	2	1	-	555	108	155
Mossenes	34	6	8	6	138	28	34	-	-	-	172	34	42
Sørvaaen	106	18	23	18	230	49	59	2	1	-	337	68	83
Ma, Tind, Eveslad, Lun	199	35	60	35	119	25	34	-	-	-	318	60	94
Tilsammen	9671	1607	1797	108	7563	1731	2014	1597	138	495	18821	3966	4439

Table III.

Kortegnelse

over, Kjøbefartøier og Bygdefarsjægter optegnede i Lofoten den 16de Marts 1874.

Sted	Fornert eller	Ølsp.	Fagt.	Sægtgælds		Støtte.	Samtlige		Dregtighed i Sønder.	Belætning af	
				Kjøber.	Bygdefars.		Antal.	Belætning.		Belætning af	Belætning af
Glettefjord	-	-	1	-	-	-	1	5	400	5,0	400,0
Haugehund	-	-	1	-	-	-	1	4	400	4,0	400,0
Bergen	-	2	42	-	-	1	45	228	22750	5,0	505,6
Florø	-	-	1	-	-	-	1	5	500	5,0	500,0
Kalejund	2	1	8	-	-	1	12	60	5630	5,0	469,2
Molde	1	2	-	-	-	-	3	16	1640	5,3	546,7
Momsdalen	-	-	1	-	-	-	1	4	460	4,0	460,0
Cheistjanslund	3	-	20	1	-	3	27	131	12370	4,8	458,2
Ditteren	-	-	1	-	-	-	1	4	300	4,0	300,0
Thronshjem	5	-	6	46	-	-	57	315	30990	5,5	543,7
Gudherved	-	-	1	1	-	-	2	9	850	4,5	425,0
Ortandet og Dofen	-	-	9	2	-	1	12	47	4640	3,0	386,7
Steinfjer	-	-	-	2	-	-	2	11	1150	5,5	575,0
Ramsø	1	-	-	-	-	-	1	4	400	4,0	400,0

Randsalen	1	1	9	7	-	1	19	91	8740	4,8	460,0
Hetjeland	1	1	31	10	22	9	73	313	38370	4,3	525,6
Easten	5	2	41	13	5	9	75	342	34030	4,6	453,7
Bosø	-	-	4	2	-	-	6	30	2630	5,0	438,3
Lofoten og Væsteralen	-	2	15	11	7	4	39	198	20670	5,1	530,0
Senjen og Tromsø	3	-	13	5	-	5	26	128	11500	4,9	442,3
Tilsammen	22	11	203	100	34	34	404	1945	198420	4,8	491,1

Efter denne Optælling skulde der fra forrige Aar have fundet Sted en Forøgelse i Fiskernes Antal af 1559 Mand, fordelt paa 249 Baadmandskaber. Garnfiskernes Antal skulde være tiltaget med 700 Mand eller 96 Baadmandskaber, Linefiskernes med 721 Mand eller 104 Baadmandskaber, Dybsagnfiskernes med 138 Mand eller 49 Baadmandskaber. Forskjellen falder godt som udelukkende paa Nordlands Amt, hvad der er let forklarligt, da Grunden til den betydelige Forøgelse i Almuens Antal fra forrige Aar er at søge i den Omstændighed, at Streiffisfet iaar næsten ganske slog fejl paa Vosotens Yderside og paa Værene i Helgeland og Salten, hvorfor Fiskerne fra disse Vær ud paa Vinteren søgte til Vosoten. For Tromsø Amt viser Tællingen en Afstagen mod forrige Aar af omtrent 100 Mand, hvad der vel kan skrive sig fra forskellige tilfældige Omstændigheder.

Fartvæernes Antal sees at være steget fra 390 forrige Aar til 404 iaar.

Det samlede Antal af Fiskere og Fartvæisfolk er 20,766 iaar mod 18,952 forrige Aar.

I Telegram til det Kongelige Departement af 14de April d. A. anslog jeg det opfiskede Kvantum til 16 Millioner Fisk, hvoraf 11½ Million saltet for at virkes til Klippfisk, 4 Millioner hældhængt til Rundfisk og ½ Million medgaaet til Fortøring under Fisket samt til Forsendelse til Husbrug omkring i Distrikterne.

Efterat Opsynet var traadt ud af Virksomhed, antages opfisket omtrent 50,000 Stk. Fisk, der alt er virket til Klippfisk.

I Ostfoten var Fisken spildig og leverholdig. Først i Fisket gik 220—250 Stk. Garnfisk, 280—300 Stk. Linefisk paa en Tønde Lever; udover Midten af Marts omtrent 380—400 Stk. Garnfisk, 480—500 Stk. Linefisk. Ved Balsstad gik først i Februar omtrent 450 Fisk paa en Tønde Lever. Antagelig kan gennemsnitlig regnes 400 Stk. Fisk paa en Tønde Lever, 24 à 25 Stk. Fisk paa en Bog Rundfisk; 120 Stk. antages at give 6½ Bog Klippfisk. Tranpartiet kan antagelig anslaaes til 20,000 Tønder, Rognpartiet — som opgivet i Telegram af 14de

April — til 15,000 Tønder, hvoraf dog antages at blive adskilligt Brag. Af Medicintran antages tilvirket ca. 450 Tønder.

Af Naastof til Guanofabrikation antages indsamlet 5—6 Millioner Hoveder, samt endel Rygge; Indsamling af disse fiske — der ellers bortkastes til aldeles ingen Nytte, vedens Hovederne dog forendel benyttes — synes at have Vanskelighed ved at vinde Indpas. Den af et tydst Interessentskab anlagte Guanofabrik paa Sauven ved Henningsvær sættes iaar i Drift, dog først noget ud i Fisketiden og neppe i dens hele Omfang; det er nemlig Hensigten at tilvirke, foruden Guano, tillige andre Produkter, som Lim, af Fiskeaffaldet.

Vosotfiskets Udbytte ansloges forrige Aar til 11½ Million Klippfisk, 7½ Million Rundfisk, 50,000 Tønder Lever (= 25,000 Tønder Tran), 18,000 Tønder Rogn.

Til Sammenligning hid sættes nedenstaaende Opgave over Medicinalafgiften til Nordlands og Tromsø Amtskommune i Aaret 1873, meddelt af Medicinalfondets Kasserer: Afgiften har ialt udgjort 23,027 Sp. 100 f.

jom, fordelt paa de forskjellige Fiskeprodukter, falder omtrent saaledes:	
paa 495,000 Tdr. Silb a 2 f	8250 Sp. „ f.
= 50,000 „ Tran a 12 f	5082 — 60 =
= 22,900 „ Rogn a 1½ f	286 — 36 =
= 107,216 st. Hdr. Klippfisk a 4 f	3573 — 104 =
= 15,675 Boger anden i Fartvæier saltet Fisk a ½ f	43 — 65 =
= 184 Tdr. saltet Fisk a 2 f	3 — 8 =
= 694,873 Boger Lørfisk a 1 f	5790 — 73 =
	<hr/>
	= 23,029 Sp. 100 f.

Omsættes denne Opgave for Klippfiskens Vedkommende til smaa Tusiuder, bliver Klippfiskpartiet omtrent 12,866,000

Stk. Antages videre, at 27 Stk. Fisk gennemsnitlig have givet 1 Bog Rundfisk, skulde der ialt være virket omtrent 17,760,000 Stk. Rundfisk. Er Dpshnets Overflag rigtigt, skulde der altsaa udenfor Dpshnsdistriktet være tilvirket omtrent 1,366,000 Stk. Klipfisk, 10,260,000 Stk. Lørfisk, 25,000 Tønder Tran, 4,900 Tønder Rogn.

Fiskepriserne begyndte overalt med omtrent 6 Spd. pr. 120 Stk. Efter som Kjøbefartstierne indfandt sig, over Midten af Februar, steg det efterhaanden. Som en Undtagelse kan nævnes, at den i Hopen en enkelt Dag var nede i 5 Spd. Sidst i Februar betales for Garnfisk i Dytlofoten omkring 6½ Spd., i Henningsvær indtil 7, 7½ Spd., i Stamsund 7 Spd., i Ure og vestenfor 6 à 6½ Spd. Midt i Marts var Prisen i Dytlofoten og Henningsvær i Regelen 8 à 8½ Spd., i Stamsund 7½ Spd. I Ure stod den noget lavere, omkring 6½ Spd., i Balstad 6½ à 7 Spd., i Sunds vestligste Vær 6½ Spd. Sidst i Marts betales i Skroven indtil 8½ Spd., i Storraagen 8½, i Hopen 8½, i Henningsvær 8½ Spd. Ud i April steg Priserne end yderligere: I Henningsvær og Stamsund betales der for Garnfisk lige op til 9 og 9½ Spd., i Balstad 8½ Spd., i vestligere Vær 8 à 8½ Spd. Gennemsnitsprisen for hele Fisketiden antages at komme nær 7½ Spd. pr. 120 Stk. Garnfisk. Vine og Dybsagnfisk stod i Regelen 2 à 3 Ort lavere. Gennemsnitsprisen for det samlede opfiskede Kvantum maa saaledes sættes til noget over 7 Spd. pr. 120 Stk.

Prisen paa Lever var almindelig 5 à 5½ Spd.; for fersk Lever til Medicintran betales indtil 8 Spd. for Lever af Garnfisk og 7 Spd. for Lever af Vinesfisk.

Prisen paa Rogn varierede efter Kvalitet fra 8 til 12½ Spd. pr. Tønde; Middelsprisen antages at ligge mellem 11 og 11½ Spd.

Prisen paa Fiskehoveder dreiede sig i Regelen om 24 p. pr. 120 Stk.; af og til gif den enkelte Steder noget over, i Henningsvær saldt den en Tid ned til 12 p., da Opkøberne ikke kunde magte at modtage Alt, og Fisterne selv ikke havde Tid til at levere Hovederne i raa Tilstand ved Sænsens Fabrik, hvortil der lodes Adgang.

Udbyttet af dette Aars Lofotfiske var, efter hvad ovenfor er anført, noget under et Middelsaar. For Almuens Vedkommende opveiede det mindre Kvantum vel i nogen Grad ved de høie Priser, høiere maaste end nogen- sinde før; men Hensyn maa da igjen tages til den almindelige Siigen af Priserne paa alle Livsformødenheder i de Par sidste Aar; saavel Vaade og Redstaber, som Proviant og anden Udrustning koste betydelig mere nu end for et Par Aar siden.

For den Almue, der havde Tilhold paa Strækningen fra Henningsvær til Drøvaag, var Resultatet dog meget tilfredsstillende, noget mindre for Storraagens og Kabelvaags Vedkommende. Værene vestenfor Urebjerget og Skroven med nærliggende Fiskepladse vare uheldigt stillede.

Veiret var, som tidligere nævnt, idethale ugunstigt for Fisket, først ved at forsinke Almuens Fremkomst i høi Grad, og senere ved at hindre eller vanskeliggjøre Bedriften.

I Januar Maaned saldt der, efterat Dpshnet var traadt i Virksomhed, kun en Søveirsdag, den 28de. I Dytlofoten var der i Februar 6 Dage, hvor Ingen kunde komme paa Søen, og 10 Dage, da kun delvis Trækning foregik; i Marts respektive 6 og 8, og i April 1 og 2 Dage, Helligdage ikke medregne. I Vestlofoten var Forholdet endda ugunstigere.

Ved 9 forskellige Ulykkestilsælde paa Søen vides omkommet under Fisket 24 Mand, hvoraf 3 ved Storraagen, 5 ved Hopen, 9 ved Henningsvær, 6 ved Stamsund, og 1 ved Balstad.

Redstabsstabet var størst ved Drøvaag, Storraagen og Henningsvær, dog heller ikke der særdeles betydeligt, hvad der vel maa tilskrives den Omstændighed, at, skjønt Veiret var meget stormende og hinderligt for Bedriften, indtraf dog efter den Tid, da Almue var samlet i nogen Mængde, ingen særdeles lange Uveirperioder.

De til Dpshnet afleverede og ved Fiskets Slutning ikke afhentede Redstaber ere opbevarede i Soolvær, Stamsund og Storraagen. Den loobefalede Fortegnelse over disse Redstaber, hvoraf Aftryk vedlægges, er omdelt paa sæd-

vanlig Maade. De fra de to nærmest foregaaende Aar i Svoldvær og Stamfund henliggende, ikke afhentede bjergede Redstaber bleve under Fisket — først i Maris Maaned — bortsolgte ved offentlig Auktion. Regnskabet viser en Udgift ved bjergede Redstaber af 82 Spd. 30 $\frac{1}{2}$ mod en Indtægt af 176 Spd. 57 $\frac{1}{2}$.

Under Fisket herskede paa flere Vær en ondartet Nervefeber-epidemi, medbragt af Almue fra Helgeland, hos hvem den antagelig er opstaaet enten under selve Opreisen til Vosfoten eller under det umiddelbart forudgaaende Storsildfiske, vel især som Følge af Mangel paa Husrum og deraf følgende Sammenstuvning. Stemmest var Tilstanden i Straaven og Balsfab, hvor ekstraordinære Forsøninger maatte træffes til Tilvebringelse af Sygehusrum og Inventarium, og hvor flere Dødsfald indtraadte.

Opshynet var i Virksomhed fra 20de Januar til 14de April. Opshynsbetjente vare: Lensmand D. Olsen i Straaven — og indtil 20de Februar tillige i Svoldvær; Lensmand H. Olsen — fra 21de Februar — i Svoldvær og nærliggende Distrikt; Lensmand Kjelsberg i Kabelbaag, Storraagen og Ørsvaag; Hr. Th. Frost i Ørsnæs og Hopen, med Dæksbaaden "Vunnen"; Lensmand Havig i Henningsvær; Løitnant Larsen med Skuiten Sommerfilden paa Strækningen fra Finhavn til Urebjerget; Hr. E. With paa Strækningen fra Urebjerget til Ruffsjørd; og Lensmand Bentzen fra Ruffsjørd til Vosfotoden.

Som ekstraordinær Dommer fungerede Sagfører Chr. Mathiesen.

Af Opshynet blev ialt dekretet 149 Mulkter, nemlig: 9 for Forstyrrelse af den almindelige Rolighed; 1 for Undladelse af at efterkomme Opshynets Bestemmelse med Henhyn til Orden i Havn; 1 for at have drevet Fiskeri uden at have Vaaden forshynet med anordnet Mærke; 118 for i ulovlig Tid at have sat Redstaber om Aftenen eller begivet sig paa Søen til Trækning af Redstaber om Morgen; 7 for Sætning af forbudt Redskab paa delt Hav; 1 for Kapning uden tilbørlig Sammenknobning af Andemands Redskab; 5 for Overstaaen af Redstaber om Søen og Helligdage; 2 for ulovlig Brændevinsalg; 1 for ulov-

lig Udskjænkning af Al; 3 for Overtrædelse af Sundhedsforskrifterne for Vestlofoten og 1 for Udskjænkning af Brændevin i Forbindelse med "Kjøb" af Fisk.

Samtlige Mulkter bleve vedtagne, og Beløbene indbetalte til Opshynet.

Efter Overenskomst i private Tvistigheder blev der endvidere erlagt 5 Mulkter, hvoraf 1 tilfaldt Vaagens, 2 Buksnæs, 1 Kvædfjords og 1 Sand Sogns Fattigkasse.

De indbetalte Mulkters samlede Beløb udgjør 434 Spd. 60 $\frac{1}{2}$, hvoraf 371 Spd. tilfalder Statskassen, 51 Spd. Vaagens, 7 Spd. Buksnæs, 2 Spd. Sand Sogns, og 60 $\frac{1}{2}$ Kvædfjords Fattigkasse samt 3 Spd. Vaagens Lensmand som Anmelder.

Af den ekstraordinære Dommer blev optaget 11 Forhører, af hvilke 2 angik Bedrageri, 8 Tyveri og 1 Overfald af Matros paa hans Skipper samt Desertion. Af disse overgik 2 til Behandling overensstemmende med Lov af 6te September 1845 om Forandringer i den kriminelle Retspleie, og paadømtes under Fisket. Derhos behandlede 1 Politisag og 1 Søprotest blev optagen.

Efter aflagt Regnskab, hvoraf Ekstrakt vedlægges, har Statskassens Udgifter ved Opshyn og ekstrordinær Retspleie under Vosfotofiskeriet i det forløbne Budgetaar andraget til 5793 Spd. 118 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$, hvilket er 506 Spd. 1 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ mindre end bevilget.